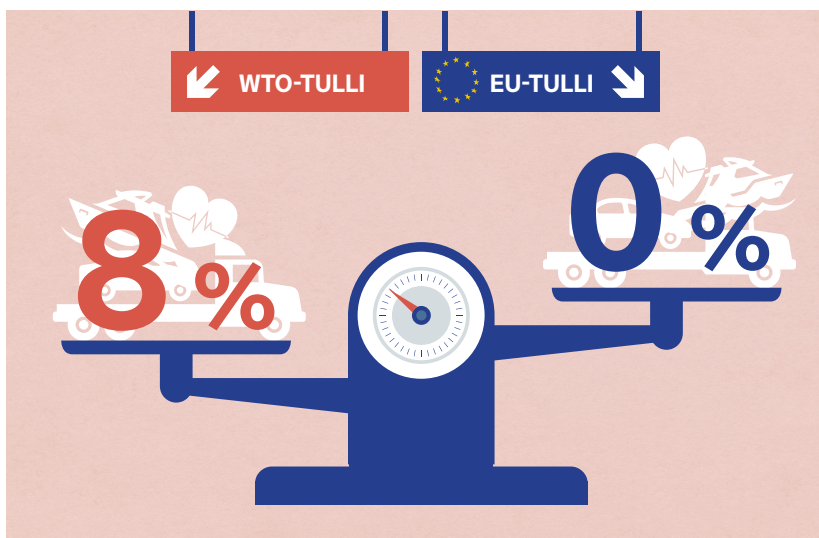

MITEN YRITYKSET VOIVAT HYÖDYNTÄÄ EU:N KAUPPASOPIMUKSIA JA SÄÄSTÄÄ TULLIMAKSUISSA?

EU:lla on kauppasopimuksia noin kuudenkymmenen unionin ulkopuolisen maan kanssa. Kauppasopimukset joko poistavat tavaroiden kauppaa koskevat tullit tai laskevat niitä merkittävästi. Yritykset eivät kuitenkaan automaattisesti välty tullimaksuilta. Hyödyntääkseen EU:n kauppasopimusten mahdollistamat säästöt **yritysten viennin on täytettävä kolme perusehtoa.**

1. Vientituote sisältyy EU:n kauppasopimukseen. Yleisesti ottaen EU:n uusimmat kauppasopimukset kattavat lähes kaikki teollisuus- ja maataloustuotteet sekä elintarvikkeet.
2. Tuote on EU:n tai sopimuskomppanimaan alkuperää. Se on toisin sanoen kokonaan tuotettu tai riittävästi jalostettu joko EU:ssa tai sopimuskomppanimaassa.
3. Tuotteen mukana on alkuperäselvitys.

EHTO 1: SISÄLTÄVÄTKÖ TUOTTEET EU:N KAUPPASOPIMUKSEEN?

EU:n kauppasopimukset poistavat tullit lähes kaikilta tuotteilta tai alentavat tulleja merkittävästi. Tullimaksujen tarkat määrät ja mahdolliset tullinalennuksia koskevat siirtymäajat vaihtelevat sopimuksittain.

EU:n markkinoillepääsytietokannasta (madb.europa.eu) voi tarkistaa, kuuluuko yrityksen tuote kauppasopimuksien piiriin sekä nähdä tuotteen tullitason. Tuotteen tullinimikkeen on oltava tiedossa, jotta se löytyy tietokannasta. Nimike (harmonisoidun nimikkeistön HS-koodi) on sama numerokoodi, jota yritys käyttää täyttäessään tuonti- ja vientiselvityksiä.

Tilanteissa, joissa tuotteen tullinimike ei ole tiedossa, voi yhteyttä ottaa Tullineuvontaan tai selvittää asia Tullin internetsivuilta (tulli.fi/yritysassiakkaat/vienti/nimikkeen-ilmoittaminen). Myös EU:n komission TARIC-tietokantaa voi käyttää apuvälineenä tullinimikkeen selvittämisessä.

EHTO 2: ONKO TUOTTEEN ALKUPERÄ EU:STA TAI SOPIMUSKUMPPANIMAASTA?

Vientituote voi täyttää alkuperävaatimuksen kahdella eri tavalla:

- Tuote on kokonaan tuotettu EU:ssa tai sopimuskomppanimaassa (esim. maataloustuotteet).
- Tuote on riittävässä määrin valmistettu EU:ssa tai sopimuskomppanimaassa. Kriteerit voi yleensä tarkistaa EU:n kauppasopimuksista löytyvistä tuotekohtaisista luettelosäännöistä, joihin riittävän valmistuksen ehdot on sisällytetty. Myös Tullineuvonta auttaa tuotteen alkuperän määrittelyyn liittyvissä kysymyksissä.

Useimmissa tapauksissa tuote on riittävässä määrin valmistettu ja näin ollen oikeutettu tullietuuskohteluun eli poistettuun tai alennettuun tullimaksuun, jos se täyttää yhden seuraavista kolmesta kriteeristä:

- Valmis tuote saa eri tullinimikkeen kuin valmistuksessa käytettyjen aineiden tullinimikkeet (nimikkeen muutos nelinumeroisen päänimikkeen tasolla)
- Valmis tuote täyttää prosenttisäännön kriteerit (ulkopuolisten aineiden maksimiosuus ei ylity tai alkuperäainesten tuoma vähimmäisarvonlisä ylittyy)
- Valmis tuote täyttää tietyt materiaalien prosessointia koskevat tekniset kriteerit, kuten riittävän usean valmistusvaiheen (esim. tekstiilituotteet).

EU:n kauppasopimukset mahdollistavat lisäksi niin sanotun kumulaation. Tämä tarkoittaa sitä, että suomalainen valmistaja voi tietyin edellytyksin hyödyntää tuotteidensa valmistuksessa sopimuskomppanimaasta peräisin olevia raaka-aineita myös ilman, että riittävän valmistuksen ehdot täyttyvät, jolloin lopputuotteen alkuperän voidaan silti katsoa olevan Suomessa/EU:ssa. Lisäksi on hyvä huomioida se, että luonnollisesti EU:n alueelta peräisin olevia Suomeen tuotuja raaka-aineita kohdellaan samalla tavalla kuin kotimaisia raaka-aineita eli ne kartuttavat tuotteen suomalaista/EU-alkuperää.

ESIMERKKEJÄ TULLIETUUKSIEN TOTEUTUMISESTA EU:N KAUPPASOPIMUKSISSA

MAA JA TUOTERYHMÄ	WTO-TULLI (%)	EU-TULLI (%)
Etelä-Korea		
Lääketieteessä käytettävät kojeet ja laitteet 901890	8,0	0
Pakastesianliha 0203299	25,0	0
Kanada		
Tavarankuljetukseen tarkoitetut moottoriajoneuvot 8704	6,1	0*
Vedenkuumennuslaitteet ja kuumanvedenvaraajat 841919	5,0	0
Sveitsi		
Moottoriveneet 890392	30.00 CHF/ 100 kg	0
Releet 85364900	väh. 47.00 CHF/100 kg	0
Meksiko		
Titaanioksidit 282300	7,0	0
Rakenteet ja rakenteiden osat 730890	7,0	0
Japani		
Kvaternaariset ammoniumsuolat ja -hydroksidit 29239000	3,9	0
Naisten ja tyttöjen puuvillapuserot 62063021	9,1	0

* Tullit poistuvat kolmen vuoden siirtymäkauden aikana.

EHTO 3: SELVITYS ALKUPERÄSTÄ

Alkuperän osoittaminen on verrattain helppoa, mikäli tavaratoimituserän arvo on enintään 6 000 euroa. Useimmat EU:n kauppasopimukset sallivat tällaisessa tapauksessa viejien itse laatia arvorajalaisen kauppalasku- tai alkuperäilmoituksen. Tämä tarkoittaa sitä, että viejä täydentää kauppalaskua määrämuotoisella lausekkeella, jossa ilmoitetaan tuotteen olevan peräisin Suomesta/EU:sta.

Toimituksen arvon ylittäessä 6 000 euroa yrityksellä on kaksi vaihtoehtoa. Se voi pyytää Tullia antamaan **alkuperätodistuksen** jokaiselle 6 000 euroa ylittävälle toimitukselle. Suomessa viennin etuuskohteluun oikeuttavaan alkuperän todentamiseen tarvittava EUR.1 –tavaratodistus (tyhjä lomake) on ostettavissa osoitteesta www.kopistore.fi.

Joissain tapauksissa alkuperän todistamiseen tarvitaan EUR-MED-tavaratodistus. Yritys voi vaihtoehtoisesti hakea Tullilta **valuutetun viejän lupaa** laatia itse määrämuotoinen kauppalasku- tai alkuperäilmoitus kauppalaskuun. Hakeutumista valuutetuksi viejäksi suositellaan, kun alkuperätuotteiden vienti on toistuvaa, sillä se helpottaa sekä viejää että Tullia. Hakemus laaditaan Tullin lomakkeella 295s.

Kun valuutetun viejän lupa on saatu, voi viejä itse laatia lähetyksiäsi kirjoihin (esim. kauppalasku tai kuljetusasiakirja) määrämuotoisen alkuperäilmoituksen riippumatta toimituksen arvosta. Alkuperäilmoituksessa ilmoitetaan Tullilta saatu lupanumero ja tuotteen alkuperämaa. Näin vastaanottajamaan viranomaiset tietävät, että saapuville tuotteille haetaan EU:n ja sopimusosapuolien välisen kauppasopimuksen mukaista tullietuutta. Lisäksi maahantuonnin yhteydessä tehtävässä tulli-ilmoituksessa on käytävä ilmi tullietuuden hakeminen, esimerkiksi ilmoittamalla tullietuuskohtelukoodi.

Huomion arvoista on, että viennissä **Etelä-Koreaan** EUR.1 –tavaratodistusta ei voi käyttää. Tullietuuden saamiseksi yrityksen tulee aina hakea Tullilta valuutetun viejän lupaa, jos toimitusten arvo ylittää 6 000 euroa.

Jotta yritys voi hyödyntää EU:n ja **Kanadan** välisen CETA-sopimuksen tai EU:n ja **Japanin** välisen EPA-sopimuksen tullietuuksia, tulee sen olla rekisteröitynyt niin sanottuun REX-tietokantaan. Hakemus rekisteröidyksi viejäksi (REX) laaditaan tullilomakkeella 1051s. Alle 6 000 euron toimituksille rekisteröintiä ei vaadita.

MUUT EHDOT

Edellä lueteltujen kolmen perusehdon lisäksi EU:n kauppasopimuksiin liittyvissä alkuperäsäännöissä on myös muita ehtoja ja sääntöjä, kuten suoran kuljetuksen sääntö. Tämä edellyttää, että tuotteet viedään suoraan EU:sta sopimusosapuolien maahan. Tuotteet voidaan kuitenkin kuljettaa muiden alueiden kautta ja tarvittaessa välivarastoida ja uudelleen lastata. Ehtona on, että tuotteiden on pysyttävä tullivalvonnassa kuljetuksen ja välivarastoinnin aikana, eikä tuotteille saa tehdä muita kuin niiden purkamiseen, uudelleen lastaukseen ja kunnon ylläpitämiseen tarvittavia toimenpiteitä.

Alkuperäsääntöihin liittyvät ehdot voi tarkistaa kauppasopimuskohtaisesti EU:n komission internetsivuilta (ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/rules-origin/general-aspects-preferential-origin/arrangements-list_en).

LISÄTIETOJA

Tämä esite on ohjeellinen ja sisältää yleisluontoista informaatiota.

LISÄTIETOJA ANTAVAT:

Tullineuvonta

Puh. + 358 295 5202

yritysneuvonta.vienti@tulli.fi

Ulkoasiainministeriö

Taloudellisten ulkosuhteiden osasto

Markkinoillepääsy-yksikkö, TUO-20@formin.fi

Kattavammat kuvaukset tullietuuskohtelusta löytyvät esimerkiksi Tullin sivuilta:

tulli.fi/yritysiasiakkaat/vienti/viennin-etuuskohtelut

tulli.fi/yritysiasiakkaat/tuonti/etuuskohtelut-ja-tavaran-yleinen-alkuperä